

मोहनीयैस्तामसैः अधःनरकतिर्यक्षु ॥ ३२ ॥ जातिर्जन्म संचरेयोनिसंचरेउक्तात्यादिषुच ॥ ३३ ॥ प्रेत्यन्तुत्वा दुःखात्मकःप्रतीयातः दुःखंभोक्तुमित्यर्थः ॥ ३५ ॥ अपपथ्यमितिच्छेदः ॥ ३६ ॥ अदुःखितइतिच्छेदः दुःखाभावस्यचसुखमितिसंज्ञाननुसारेस्वरूपतःसुखमस्ति तथाचाहुः आरेऽपनीतेसुखिनःसंवताःस्मइति ततःअदुःखेसुखाध्यासात् अनिवृत्तेतिच्छेदः ॥ ३७ ॥ निवृत्तबंधोवीतरागः तत्रहेतुःविशुद्धश्चेति ॥ ३८ ॥ तस्यफलं तपोयोगयोःआलोचनध्यानयोःसमारंभं ॥ ३९ ॥ ४० ॥ यतेत्येत ॥ ४१ ॥ पुण्यफलमाह अनस्युरिति ॥ ४२ ॥ संस्कृतस्यअष्टाचत्वारिंश

शुभैःप्रयोगैर्देवत्वंव्यामिश्रैर्मानुषोभवेत् ॥ मोहनीयैर्वियोनीषुत्वयोगामीचकिल्बिषी ॥ ३२ ॥ जातिमृत्युजरादुःखैःसततंसमभिद्रुतः ॥ संचरेपच्यमानश्च दोषैरात्मरुतैर्नरः ॥ ३३ ॥ तिर्यग्योनिसहस्राणिगत्वानरकमेवच ॥ जीवाःसंपरिवर्ततेकर्मबंधनिबंधनाः ॥ ३४ ॥ जंतुस्तुकर्मभिसैस्तैःस्वरुतैःप्रेत्यदुःखितः ॥ तद्दुःखप्रतिघातार्थमपुण्यांयोनिमाप्नुते ॥ ३५ ॥ ततःकर्मसमादत्तेपुनरन्यनबंधु ॥ पच्यतेतपुनस्तेनभुक्ताऽपथ्यमिवातुरः ॥ ३६ ॥ अजस्रमेवदुःखात्तोऽदुःखितःसुखसंज्ञकः ॥ ततोनिवृत्तबंधत्वात्कर्मणामुदयादपि ॥ ३७ ॥ परिक्रामतिसंसारचक्रवद्दुःखेदनः ॥ सचेन्निवृत्तबंधस्तुविशुद्धश्चापिकर्मभिः ॥ ३८ ॥ तपोयोगसमारंभंकुरुतेद्विजसत्तम ॥ कर्मभिर्बहुभिश्चापिलोकानश्नातिमानवः ॥ ३९ ॥ सचेन्निवृत्तबंधस्तुविशुद्धश्चापिकर्मभिः ॥ प्राप्नोतिसुरुतांल्लोकानयत्रगत्वानशोचति ॥ ४० ॥ पापंकुर्वन्पापवृत्तःपापस्यांतनगच्छति ॥ तस्मात्पुण्यंयतेत्कर्तुर्वर्जयतीतचपापकं ॥ ४१ ॥ अनसूयःरुतज्ञश्चकल्याणानिचसेवते ॥ सुखानिधर्ममर्थचस्वर्गचलभतेनरः ॥ ४२ ॥ संस्कृतस्यचदांतस्यनियतस्ययतात्मनः ॥ प्राज्ञस्यानंतरावृत्तिरिहलोकेपरत्रच ॥ ४३ ॥ सतांधर्मेणवर्ततक्रियां शिष्टवदाचरेत् ॥ असंक्लेशेनलोकस्यवृत्तिलिप्सेतवैद्विज ॥ ४४ ॥ स्वधर्मेणक्रियालोककर्मणःसोप्यसंकरः ॥ संतिद्यागमविज्ञानाःशिष्टाःशास्त्रेविचक्षणाः ॥ ४५ ॥ प्राज्ञोधर्मेणरमतेधर्मचैवोपजीवति ॥ तस्माद्धर्मादवाप्तेनधनेनद्विजसत्तम ॥ ४६ ॥ तस्यैवसिंचतेमूलंगुणान्यस्यतियत्रवै ॥ धर्मात्माभवतित्येवं चित्तंचास्यप्रसीदति ॥ ४७ ॥ समित्रजनसंतुष्टइहप्रेत्यचनंदति ॥ शब्दस्पर्शतथासूक्ष्मरूपगंधानिष्टांश्चसत्तम ॥ ४८ ॥ प्रभुत्वंलभतेचापिधर्मस्यैतत्फलंविदुः ॥ चित्तंचास्यप्रसीदति ॥ ४९ ॥ समित्रजनसंतुष्टइहप्रेत्यचनंदति ॥ ५० ॥

धर्मस्यचफलंलब्धानुत्पत्तिमहाद्विज ॥ ४९ ॥ अतुप्यमाणोनिर्वेदमापेदेज्ञानचक्षुषा ॥ प्रज्ञाचक्षुर्नरइहदोषैर्नैवानुरुध्यते ॥ ५० ॥ तंस्कारयुक्तस्य दांतस्यजितबाह्येद्रियस्य नियतस्यशौचाविपरस्य यतात्मनःजितचित्तस्य अनंतरासुलभावृत्तिर्जीवनंविषयसुखमितिवावत् ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ स्वधर्मेणेति यतःशिष्टाउपदेष्टारःसंतिअतःकर्मणःकर्मणिषष्ठी कर्म स्वधर्मेणस्वोचितेनाचारेण क्रियाःकुरुष्व आशीर्लिङ्मध्यमैकवचनं सोपिअसंकरः धर्माणामितिशेषः ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ यत्रधर्मे ॥ ४७ ॥ ४८ ॥ प्रभुत्वंअप्रतिहतेच्छवं धर्मस्येति चित्तशुद्ध्याभोगेच्छायांक्षीणायांस्वर्गेपिवैराग्यंजायतेइत्यर्थः ॥ ४९ ॥ अतुप्यमाणःप्रीतिमलभमानः निर्बेदैराग्यं आपेदेआमोति लकारव्यत्ययआर्षः दोषरागद्वेषादिकंनानुरुध्यतेतद्वशेनप्रवर्तनीत्यर्थः ॥ ५० ॥